

BORBA SA CRVENIM FRONTOM

1919/20. a i 1921. sam li~no posecivao takozvane gradanske skupove.

Oni su kod mene vr~ili uvek isto dejstvo, kao obavezna ka~ika ribljeg ulja u

mladosti. Mora~ ga uzeti i ono treba da bude jako dobro, ali mu je ukus

odvratn! Ako bismo nema~ki narod uvezali konopima i silom ga vukli na

ove gradanske "manifestacije", pa do kraja svake predstave zabravili vrata i

nikoga ne bismo pustili napolje, to bi mozda moglo da za nekoliko vekova

dovede i do uspeha. Svakako da moram otvoreno da priznam, da me zivot

tada, verovatno vi~e ne bi radovao ida tada radije vi~e uop~te ne bih zeleo da

budem Namac. Ali po~to se to, bogu slava i hvala, ne moze, ne treba da ~udi,

kad zdrav neiskvaren narod izbegava "gradanske masovne skupove" kao davo

svetu vodicu.

Ja sam ih upoznao, te proroke gradanskog pogleda na svet, i stvamo se

ne ~udim, vec razumem, za~to izgovorenoj re~i ne pridaju nikakvu važnost.

Tada sam posecivao skupove demokrata, nema~kih nacionalista, nema~kih

narodnih partijaca a i bavarskih narodnih partijaca (bav. centar). Ono ~to je

~oveku pri tom odmah upadalo u o~i, je bila homogena zatvorenost slu~alaca.

Skoro uvek su to bili samo pripadnici partije, koji su u~estvovali na takvoj

manifestaciji. Celina, bez svake discipline, je vi~e li~ila na zevajuci karta~ki

klub nego na skup naroda, kojije ba~ sada izveo svoju najveću revoluciju.

Da bi se odrZalo ovo miroljubivo raspoloženje, od strane referenata se

~inilo sve ~to je moglo da se u~ini. Oni su govorili, ili bolje reCeno, naj~e~ce

su ~itali govore u stilu umnog novinskog ~lanka ili nau~ne rasprave,

izbegavali sve prosta~ke izraze i tu i tamo ubacivali slaba~an profesorski vic,

pri čemu je časni predsjednički sto počinjao da se smeje po dužnosti; da se smeje, mada ne glasno, dakle podsticajno, ali otmeno prigušeno i uzdržano.

A vec i taj predsjednički sto!

Jednom sam gledao skup u Wagnersaal u Minhenu; to je bila manifestacija povodom proslave Dana bitke naroda kod Lajpciga. Govor je

držao ili čitao dostojanstven star gospodin, profesor na nekom univerzitetu.

Na podijumu je sedelo predsjedništvo. Levo monokl, desno monokl, a između

jedan bez monokla. Sva trojica u geroku, tako da se stiče utisak sudića, koje

baš sada ima u planu pogubljenje, ili svečanost krštenja deteta, u svakom

slučaju dakle više religioznog svetskog akta. Takozvani govor, koji bi se,

odtampan, možda sasvim lepo dojmio, je po svom efektu

jednostavno bio

grozan. Vec nakon tri četvrt sata je ceo skup dremao u stanju transa, koji je

bio prekidan samo izlaskom pojedinih i ljudi i žena, klepetanjem kelnerica i

zevanjem sve brojnijih slušalaca. Tri radnika, koji su, bilo iz radoznalosti ili

kao ovlašćeni službenici, bili prisutni na skupu, i iza kojih sam se ja namestio,

zagledali su se s vremena na vreme uz loše prikriveno cerenje, na kraju se

medusobno gurali laktovima, nakon čega su sasvim tiho napustili salu. Na

njima se videlo da ni po koju cenu nisu zeleli da smetaju. U ovom društvu to

zbilja i nije bilo potrebno. Konačno je izgledalo da se skup primiče kraju.

312

Nakon čto je profesor, tiji je glas za to vreme postajao sve tiši i tiši, završio

svoje izlaganje, podigao se voda skupa, koji je sedeo između dva nosioca

monokla, i povikao prisutnim "nematkim sestrama" i "braci", kako je velika

njegova zahvalnost i kako njihovo osećanje mora biti u tom pravcu, za

jedinstveno i divno izlaganje, koje im je ovde dao gospodin profesor X. na

koliko ugodan, toliko temeljit i duboko svestran natin, i koje je
u
najinstinskijem smislu reti bilo "intimni dol;ivljaj", tak
"delo". Znatilo bi
oskvmuce ovog uzvi~nog tasa, ako bi se na ove jasne izvode htela
jo~ dodati
diskusija, tako da on zato po l;elji svih prisutnih odustaje od
takvog razgovora
i urnesto toga moli sve, da se podignu sa sedi~ta, da bi se
uskladili u uzviku:
"Mi smo slo1;an bratski narod" itd. Konatno ih je pozvao da kao
zavr~etak
otpevaju nematku himnu ("Nematka, Nematka iznad svega").
Pa su onda pevali, i meni se utinilo, kao da je veC kod druge
strofe
bilo ne~to manje glasova, pa su samo kod refrena opet mocno
nabujali, a kod
trece se ovaj osecaj pojatao, tako da sam poverovao, da verovatno
svi nisu
sasvim sigumi u tekst.
Samo zar je to val.no, kad takva pesma u punom l;aru iz srca
nematko
-nacionalne du~e odjekuje do neba! .
Potom se skup izgubio, to znati svak je Zurio da brzo izade,
jedni na
pivo, drugi u kafe, a drugi opet na svel; vazduh.
Naravno, napolje na svel; vazduh, samo napolje! To je bilo i moje
jedino osecanje. 1 to bi trebalo da slul.i velitanju junatke
borbe stotina hiljada
Prusa i Nemaca? Fuj i opet fuj!
Tako ne~to vlada sigumo voli. To je naravno "miran" skup. Tu
ministar za red i mir zaista ne treba da strahuje, da bi talasi
odu~evljenja
iznenada mogli sru~iti slul;beno merilo gradanske pristojnosti;
da ljudi u
preteranom odu~evljenju iznenada nagrnu iz sale, ne da bi
poZurili u kafe ili
gostionicu, veC da bi u redovima po tetvorica, jednakog koraka,
uz "Nematka
uzvi~ena u tasti" mar~irali ulicama grada i policiji l;eljnoj
mira time
priredivali neprijatnosti.
Ne, sa ovakvim gradanima se mol;e biti zadovoljan.
...
Nasuprot tome, nacionalsocijalistitki skupovi svakako nisu bili
"mirni". Tu su se sudarali talasi dva pogleda na svet, i oni se
nisu zavr~avali

dosadnim verglanjem neke patriotske pesme, već fanatičnim izlivom
narodne i
nacionalne strasti.

Odmah na početku je bilo bitno da se na našim skupovima uvede
slepa
disciplina i osigura obavezno autoritet rukovodstva skupa. Jer
ono što smo mi
govorili, nije bilo nemocno brbljanje građanskog "referenta", već
je po
sadašnjosti i formi uvek bilo pogodno da protivnika izazove da
uzvrati! A
protivnika je bilo na našim skupovima! Kako su testo ulazili u
velikim
gomilama, među njima i pojedini hukači, a na svim licima se
ogledalo
uverenje: Danas ćemo svrnuti sa vama!

-313 -

--1.!

Da, kako su testo tada bukvalno u kolonama uvedeni, naši
prijatelji
crveni, sa prethodno tatno utužljenim zadatkom, da veterasi celu
stvar razbiju
i priti napraviti kraj! .I kako je testo onda sve bilo
naelektrisano, i samo je
bezobzirna energija našeg rukovodstva skupa i brutalno srljanje
naše zaštite u
sali moglo da uvek ometa protivničke namere.
A oni su imali sve razloge da budu razdraženi.
Već ih je crvena boja naših plakata pozvala u naše sale za
skupove.
Normalno građanstvo je tak bilo ulasnjuto što smo i mi posegnuli
za
crvenilom boljševika, i u tome su videli vrlo dvosmisleni stvar.
Nematko -
nacionalni duhovi su stalno krišom prikrivali surinju, da smo
mi, u osnovi
uzev, takode smo varijacija marksizma, moćda tak samo prikriveni
marksisti
ili bolje, socijalisti. Jer ove glave ni do danas nisu shvatile
razliku između
socijalizma i marksizma. Naravno kad sejo otkrilo, da na našim
skupovima u
principu nismo pozdravljali "dame i gospodu" već samo
"stranodnike i
stranodnice", da smo među sobom govorili samo o stranacima
drugovima,

marksistitka avet je za rnnoge na~e protivnike izgledala dokazanom. Kako smo se testo tresli od smeha ovim ograničenim građanskim stra~ljivcima dok smo gledali kako urnno re~avaju zagonetku na~eg porekla,. na~ih namera i na~eg cilja.

Crvenu boju na~ih plakata smo izabrali nakon bri~nog i temeljnog razmi~ljanja, da bismo time izazvali levicu, pobunili je i zaveli je, da dode na na~e skupove, pa makar samo da ih razjuri, te da bismo na taj natin uop~te mogli da razgovaramo sa ljudima.

Bilo je .zabavno, tih godina pratiti zbunjenost a i bespomocnost na~ih protivnika na njihovoj vetito kolebljivoj taktici. Najpre su pozvali svoje pripadnike da se ne obaziru na nas ida izbegavaju na~e skupove. A to je u celini i poslUšano.

Ali po~to su tokom vremena pojedinci ipak dolazili, i taj broj se polako ali sve vi~e poveCavao a utisak na~eg utenja je bio otigledan, vode su postepeno postale nervozne i nemime i utvrdile su se u ubedenju, da ovaj razvitak ne treba vetito posmatrati, veC mu terorom treba natiniti kraj.

Potom su do~li pozivi "klasno svesnom proletarijatu" da masovno ide na na~e skupove, da bi "monarhistitko, reakcionamo rovarenje" u njihovim predstavnicima pogodili pesnicama proletarijata.

Onda su na~i skupovi odjednom vec tri tetvrt tasa pre vremena bivali ispunjeni radnicima. Oni su nalikovali buretu baruta, koje je svakog tasa moglo da ode u vazduh, i na kom je vec bio goruci fitilj. Ali je uvek ispadalo drugatije. Ljudi su ulazili kao na~i neprijatelji a izlazili, ako ne veC kao pripadnici, onda kao zalili~ljeni, tak krititki ispitivati ispravnosti sopstvenog utenja. Postepeno je bilo tako, da su se nakon mog troCasovnog izlaganja pripadnici i protivnici stapali u jednu jedinu odUševljenu masu.

'Onda je svaki signal za razjurivanje bio uzaludan. I tek tada su se vode stvarno upla~ile i

ponovo se obracale onima koji su vec ranije zauzeli stav protiv ove taktike i koji su sada sa izvesnim prividom prava ukazivali na svoje gledište, da je jedino ispravno, da se radniku u principu zabrani poseta našim skupovima.

314

Onda oni više nisu dolazili, ili bar u ranijem broju. Sarno je vec nakon

kratkog vrernena cela igra pocinjala ispocetka.

Zabrane se ipak nisu držali, drugovi su sve više dolazili, i na kraju su

opet pobedile pristalice radikalne taktike. Trebalo nas je razjuriti.

Kad se onda nakon dve, tri, često i osam i deset skupova ispostavljalo,

da je razjuriti bilo lakše reci nego uraditi, da je rezultat svakog pojedinačnog

skupa značio krnjenje crvenih borbenih trupa, iznenada je opet došla druga

parola: "Proleter! drugovi i drugarice! Izbegavajte skupove nacionalsocijalističkih huligana!"

Istu, većito kolebljivu taktiku srno nalazili uostalom i u

crvenoj

štampi. Uskoro su pokušavali da nas ne sporninju, da bi se onda uverili u

nesvrhovitost ovog pokušaja i ponovo posegli za suprotnim. Svakog dana srno

na neki način "pominjani", i to najviše, da bi se radniku razjasnila obavezna

bezveznost celog našeg postojanja. Ali su nakon nekog vrernena gospoda

morala da osete, da to narnane sarno da nije štetilo, već je, naprotiv, koristilo

utoliko, što su, prirodno, mnogi pojedinci ipak morali postaviti pitanje, zašto

se jednoj pojavi posvecuje toliko govora, ako je ona tako srnećna. Ljudi su

postali radoznali. Potom su se pokolebali odjednom, i počeli da nas neko

vrerne tretiraju kao prave najveće zločince šovinizma. Članak za članak, u

kojirna je razjašnjavano naše zločinstvo i stalno iznova dokazivano,

skandalozne priče, rnada od početka do kraja izmišljene, je trebalo da učine

jo~ ne~to osim toga. Samo su se nakon kratkog vremena izgleda uverili u neefikasnost i ovih napada; u osnovi uzev sve to je samo pornoglo, da se op~ta paZnja stvamo koncentri~e na nas. Ja sam tada zauzeo stanovi~te: Sasvim svejedno da li nam se srneju ili nas psuju, da li nas prikazuju kao kornedija~e ili kao zloCince; glavno je, da nas sporninju, da se stalno bave nama, ida se postepeno u o~irna radnika . samih pojavljujerno kao rnoc, sa kojorn se sada vr~i razra~unavanje. Ono ~to stvamo jesrno i ~to stvamo zelimo, cerno jednog lepog dana veC pokazati jevrejskoj novinskoj rulji. Razlog, za~to tada naj~e~ce nije dolazilo do direktnog ru~enja na~ih skupova, je svakako bio neverovatan kukavi~luk voda na~ih protivnika. U svirn kriti~nirn slu~ajevirna su unapred slali i u najboljern slu~ju ~ekali izvan sala na rezultate razjurivanja. O namerarna gospode srno skoro uvek bili dobro obave~teni. Ne samo jer srno iz razloga upotrebljivosti ~ak mnoge strana~ke drugove postavili u okviru crvenih formacija, vec zato ~to su i sami crveni podstreka~i bili obuzeti brbljivo~cu, koja je u torn slu~ju za nas bila vrlo korisna, a koja se na zalost vrlo ~esto sreće u na~ern nerna~korn narodu uop~te. Nisu rnogli da cute kad su tako ne~to izmislili, i to su uobi~vali da kvocaju i pre no ~to je jaje položeno. Tako srno vrlo cesto preduzimali najopseZnije priprerne, ada crveni kornandosi nisu ni slutili koliko im je blizu bilo izbacivanje. Ovo doba nas je primoralo da za~titu na~ih skupova sami uzmerno u ruke; na sluZbenu za~titu nikad ne rnoze da se roCuna; naprotiv, ona, prema iskustvu, uvek dobro sluZi samo orneta~ima. Jer jedini stvaran uspeh sluZ-

315

..

benog me~anja, i to preko policije, je u najboljem slu~aju bilo raspu~tanje

skupa, dakle njegovo zatvaranje. A to je jedino i biocilj i namera protivničkih .

ometanja.

Uopšte se ovde kod policije razvija praksa koja predstavlja najstraš-

niju protivzakonitost, koja se može zamisliti. Kad naime preko nekih pretnji

vlasti saznaju da postoji opasnost rasterivanja nekog skupa, onda one ne hapse

onog koji pretil, već drugima, nevinima, zabranjuje skup, zbog koje mudrosti

normalan policijski duh strano i ravnodušno uobrazilava. Oni to nazivaju "preventivna mera za sprežavanje protivzakonitosti".

Odlužni banditi, dakle u svako doba može da odluži, da postojanom i ovekome onemogućiti njegovu političku aktivnost i zanimanje. U ime reda i mira

se državni autoritet savija pred banditom i traži od drugih, da ga nikako ne

provociraju. Ako su, dakle, nacionalsocijalisti feleli da na izvesnim mestima

održavaju skupove, a sindikati izjavili, da bi to dovelo do otpora od strane njihovih

članova, policija ni za fivoglavu nije stavljala iza brave učenjivačke momke,

već nam je zabranjivala skup. Da, ti organi zakona su i tak bili neverovatno

besramni, da nam to bezbroj puta pismeno saopšte.

Ako je i ovekome feleo da se zaštititi od takvih eventualnosti, morao je,

dakle, da se pobrine za to, da se svaki pokušaj ometanja onemogućiti već u

zaretku.

Ovde se u obzir uzima i sledeće: Svaki skup, kojeg štiti isključivo

policija, diskredituje priredivače u očima širokih masa. Skupovi, i se

održavanje garantuje samo postavljanjem velikog policijskog saziva, ne deluje

vrbujuće, utoliko i to je pretpostavka za pridobijanje novih slojeva jednog

naroda uvek vidljiva postojeca snaga.

Kao i to hrabar i ovekome lakše može da osvoji fenska srca nego kukavica,

tako i junačan pokret pre pridobija srce naroda negoli kukavički, koji se u

fivotu održava samo policijskom zaštitom.

Posebno zbog ovog poslednjeg razloga je mlada partija morala da se pobrine, da svoje postojanje sama zastupa, da se sama štiti i da sama slama protivnički teror .

Zaštita skupa je izgrađivana:

- na energičnom i psihološki ispravnom vođenju skupa;
- na organizovnoj šteti redara.

Kada smo mi nacionalsocijalisti, tada održavali skup, njegovi gospodari smi bili mi, a ne neko drugi. I to pravo gospodara smo neprekidno svakog minuta najčešće naglašavali. Naši protivnici su tačno znali, da je onaj ko je tada provocirao, bezobzirno izletao napolje, pa ma nas bili i samo tuce u pola hiljade. Na tadašnjim skupovima, naročito van Minhena, je petnaest, četrnaest nacionalista dolazilo pet, šest, sedam i osam stotina protivnika. \Samo mi uprkos tome nismo trpeli nikakvu provokaciju, a posetioci naših skupova su jako dobro znali, da bismo radije pustili da nas premlate nego da kapituliramo. Više nego jednom se desilo, da je šaka partijskih drugova junaci uspela protiv urlajuće i udarajuće crvene premoci.

316

Sigurno bi u takvim slučajevima ovih petnaest ili dvadeset ljudi na kraju bilo nadvladano. Ali su drugi znali, da bi bar dvostrukom ili trostrukom broju njih bila razbijena lobanja, a to nisu rado rizikovali. Tu smo pokušali da uđimo iz studija marksističke i građanske tehnike okupljanja, i naučili smo.

Marksisti su oduvek imali slepu disciplinu, tako da ideja rasturanja marksističkog skupa uopšte nije mogla da dođe, bar ne sa građanske strane.

Utoliko više su se crveni samo bavili ovakvim namerama. Oni, postepeno, ne samo da su dospeli do određene virtuoznosti u ovoj oblasti, već su na kraju otišli tako daleko, da su nemarksistički skup u velikim oblastima Rajha već po sebi označavali kao provokaciju proleterijata; naročito onda kada su pod-

streka~i i slutili, da bi se na skupu mogli nabrojati mozda i njihovi grehovi, da bise razotkrila podlost njihovog laganja i varanja naroda. Kada je takav skup bivao najavljen, celokupna crvena ~tampa je podizala besnu galamu, pri ~emu su se ovi principijelni zakona ne retko kao prvi obra~ali vlastima sa koliko usrdnom toliko prete~om molbom, da se odmah spre~i ova "provokacija proletarijata", "da bi se spre~io bes". Ve~ prema veli~ini ~novni~ke telece glave su birali svoj jezik i postizali uspeh. Ali ako se na takvom mestu izuzetno nalazio stvamo nema~ki ~inovnik a ne ~inovni~ka kultura, i odbio besraman zahtev, onda je usledio poznati poziv, da se ne trpi ovakva "provokacija proletarijata", vec da se u tolikom i toliikom broju masovno nadu na skupu, da bi "gradanskim kreaturama osujetile sraman posao uz pomo~ Zuljevite pesnice proletarijata". Morao se, dakle videti takav gradanski skup, morao se rukovodstvom skupa zajedno proživeti sav njihov jad i njihov strah! Cak je ~esto na takve pretnje neki skup bivao glatko otkazan. Strah je, medutim, uvek bio toliki, da je umesto u osam do otvaranja retko dolazilo pre petnest do devet ili devet sati. Predsedavajući se onda stotinama komplimenata trudio, da prisutnoj "gospodi iz opozicije" razjasni, koliko su se on i svi drugi prisutni intimno radovali (glatka laz!) poseti Ijudi, koji jo~ nisu bili na svom tlu, jer bi se samo medusobnim razgovorom (koji je on time unapred najsvet~anije obecavao) shvatanja mogla pribliziti jedno drugom, probuditi medusobno razumevanje i izgraditi most. Pri ~emu je on jo~ usput garantovao, da namera skupa ni u kom slu~aju ne bi bila, da se Ijudi odvrte od njihovog dotada~njeg shvatanja. Ni za zivlju glavu ne, svako na svoj na~in jedino treba da postane sre~an, ali ida

pusti drugog da postane srećan, pa zato moli, da se dopusti referentu da svoje izvode dovede do kraja, koji ionako ne bi bili predugi, ida se svetu ni na ovom skupu ne ponudi ponižavajuća predstava unutrašnje nemačke bratske mržnje...Bm.

Bratski narod sa leveice najviše nije imao razumevanja za to; već i pre no što je referent počeo, morao je da se uz najviše psovke spakuje, i ne retko se sticao utisak, kao da je još zahvalan sudbini za brzo skraćivanje mušne procedure. Uz strašan spektakl su ovi građanski toreadori skupova napuštali arenu, ako razbijenih glava nisu leteli niz stepenice, što je čak nešto bio slučaj.

Tako je za marksiste svakako predstavljalo nešto novo, kad smo mi nacionalsocijalisti pripremali naše prve skupove, a naročito kako smo ih pripremili. Ulazili su u uverenju, da će igricu, koju su tako nešto igrali, moći razurnljivo i kod nas da ponove. "Danas ćemo svršiti!" Kako je tako rznogi drugom hvalisavo doviknuo ovu rečenicu pri ulasku na naš skup, da bi munjevito, i pre no što bi stigao do druge upadice, već sedeo pred ulazom u salu.

Najpre je rukovodstvo skupa kod nas bilo drugačije. Ono nije moljalo, da se naše izlaganje najmilostivije dopusti, a nije ni unapred obecavalo svakome beskrajan razgovor, već je jednostavno konstatovalo, da smo mi gospodari skupa, da usled toga posedujemo kućno pravo, ida ce svako, ko bi se usudio, da napravi i jednu upadicu, nemilosrdno izleteti tamo odakle je došao. Da bismo mi, dalje, morali da odbacimo svaku odgovornost za takvog mangupa; ako nam ostane vremena i odgovara nam, dopustićemo da se održi diskusija, ako ne, onda neće, a gospodin referent, partijski drug taj i taj, ima sada reč.

Već tome su se pridružili.

Drugo, raspolagali smo kruto organizovanom zaštitom sale. Kod građanskih partija se ova zaštita sale ili bolje, redarska služba obično i najčešće sastojala iz gospode, koji su u dostojanstvu svojih godina verovali da poseduju izvesno pravo na autoritet i poštovanje. Pošto se marksistički nahučkane mase ni najmanje nisu brinule za starost, autoriteta i poštovanje, postojanje ove građanske zaštite sale je bilo praktično tako reći nevažno. Odmah na početku naše velike aktivnosti organizovanja skupova sam uveo organizaciju zaštite sale, kao redarsku službu, koja je u principu obuhvatala samo mlade momke. Delom su to bili drugovi, koje sam poznavao iz vojne službe, drugi tek pridobijeni mladi partijski drugovi, koji su od samog početka ušli i odgajani u tom pravcu, da se teror može slomiti samo terorom, da je na ovoj zemlji hrabar i odlučan uvek imao uspeha; da se mi borimo za mocnu ideju, tako veliku i uzvišenu, da ona sigurno zalužuje, da se brani i štiti i poslednjom kapi krvi. bili su prozeti učenjem, da, kad razum jednom zacuti a sila ima poslednje reči, najbolje oružje odbrane je napad, i da pred našom svetom redara mora da prednjači glas da nisu debatni klub, već borbeni zajednica, odlučna i na najgore. A kako je ova omladina Zudela za takvom parolom! Kako je ova ratna generacija bila razočarana i ogorrena, puna gadenja i prezira prema građanskoj impotenciji. Tu je čoveku zbilja jasno, da je revolucija bila moguća zaista samo zahvaljujući pogubnom građanskom vodstvu našeg naroda. Pesnice koje bi štiti nemajući narod, bi i same tada još bile tu, samo su nedostajale lobanje za akciju. Kako su mi često zasvetlele oči mojih detaka, kad sam im objašnjavao neophodnost njihove misije, kad sam im uvek iznova garantovao, da je sva

mudrost na zemlji bezuspešna, ako snaga ne stupi u njenu službu,
braniti je i
štiti, da se blaga boginja mira može promeniti samo na stranu
boga rata, i da je
svakom velikom delu ovog mira potrebna zaštita i pomoć snage!
Kako im se sada ideja vojne obaveze pojavila u mnogo životnijoj
forniji! Ne u zakretnom
smislu starih, okultnih revolucionarnih duša, u službi mrtvog
autoriteta mrtve
države, već u živom spoznavanju dužnosti, da se predavanjem
života
pojedince zaštititi postojanje njegovog naroda u celini, uvek i u
svako doba,
svuda i na svakom mestu.
Kako su se onda ti mladići zalagali !
Poput roja stranjena su leteli na ometače naših skupova, bez
obzira
na njihovu premoc, pa ma koliko ona velika bila, bez obzira na
Tane i krvave
žrtve, sasvim ispunjeni velikom idejom, da svetoj misiji našeg
pokreta
oslobode put.
Već u kasno leto 1920. je organizacija redarske cete postepeno
prihvatila određene forme, da bi se u proleće 1921. malo po malo
razvelanila na
jedinice od sto ljudi, koje su se opet delile na grupe. ...
A to je bilo hitno potrebno, jer je u međuvremenu aktivnost
skupova
stalno povećavana. Naravno da smo se i sada još često okupljali u
svećanoj
sali minhenskog Hotbrojhausa, ali još više u većim salama u
gradu. Svećana
sala Birgerbroja i minhenski Kindlkeler su u jesen i zimu
1920/21.
doziviljavali sve veće masovne skupove, a slika je bila uvek ista:
Manifestacije
NSDAP su već tada najčešće pre početka morale da budu policijski
zatvorene
zbog prepunjenosti.
* * *
Organizacija naše redarske cete je razjasnila vrlo bitno pitanje.
Pokret
do tada nije posedovao ni partijski znak ni partijsku zastavu.
Nedostatak
ovakvih simbola nije bio štetan samo trenutno, već je bio
neizdržljivo i za

budu6nost. Steta se sastojala pre svega u tome, da je partijskirn
 drugovirna
 nedostjao svaki spoljni znak njihove pripadnosti, dok se za
 budu6nost nije
 moglo da podnese, da mora da bude bez znaka, koji ima karakter
 sim00la
 pokreta i kao takav se mogao suprotstaviti Internacionali. ..
 Koliki zna~aj psiholo~ki pripada takvom simbolu, vi~e nego jednom
 sam u mladosti irnao priliku da spoznam a i prema oseCanju da
 rezumem.
 Posle rata sam u Berlinu doziveo jednu masovnu manifestaciju
 marksizrna
 pred kraljevskim parkom i dvorcem. More crvenih zastava, crvenih
 vrpca, i
 crvenog cveca je ovoj manifestaciji, na kojoj je prema proceni
 u~estvovalo sto
 dvadeset hiljada Ijudi, vec ~isto spolja davalo mo6an izgled.
 S;am sam mogao
 da osetim i razumem, kako lako ~ovek iz naroda podleze
 sugestivnom ~aru c
 takve grandiozne predstave.
 Gradanstvo, koje partijsko-politi~ki ne pr~dstavlja ili ne
 zastupa
 nikakav pogled na svet, zato i nije imalo svoju zastavu. Ono se
 sastoji od
 "patriota" pa prema tome ide okolo u bojama Rajha. Ako bi one
 same bile
 simbol određenog pogleda na svet, onda bi se moglo razumeti, da
 su osniva~i
 drzave u njenoj zastavi videli i reprezentanta njihovog pogleda
 na svet, posto
 je simbolom njihovog pogleda na svet njihovom sopstvenom
 delatnoscu
 postala drZavna i zastava Rajha.
 Ali stvari nisu tako stajale.
 319
 Rajh je istesan bez pomoci nemackog gradanstva a zastava je
 rodena u
 krilu rata. Ali time je hila odista sarno drrrnvna zastava i nije
 imala nikakvo
 znacenje u srnislu posehne rnisije pogleda na svet.
 Sarno na jednom mestu nemackog govomog podrucja je postojalo
 nešt0 kao gradanska partijska zastava, u Nemacko-Austriji. Time
 što je deo
 tamošnjeg nacionalnog gradanstva za svoju patijsku zastavu
 izahrao hoje

cetrdeset osme, cmo-crveno-zlatno stvorio je simbol, koji je, mada u odnosu na pogled na svet bez ikakvog značaja, državno-politički ipak nosio revolucionaran karakter. Najljubi neprijatelji ove zasluge crno-crveno-zlatno su tada bili -to danas nikad ne sme da se zaboravi - socijaldemokrati hrišćanski socijalisti odn.. klerikali. Upravo oni su onda psovali ove hojce, i kaljali ih i pljurali haš kao što su kasnije, 1918., cmo-belo-crvenu povlacili po hlatu. Naravno da je cmo-crveno-zlatno nemačkih partija u staroj Austriji hila hoja godine 48., dakle jednog doha, koje je moglo da bude fantastično, ali je pojedinačno kao predstavnike imalo najcasnije nemačke duše, iako je nevidljivo u pozadini stajao Jevrejin kao podstrekac. Prema tome su tek izdaja otad-hine i besramna rasprodaja nemačkog naroda i nemačke imovine zastavu učinile tako simpatičnom marksiznu i centru, da je oni danas oho-avaju kao najvišu svetost i da osnivaju sopstvene zastave za zaštitu stega koji su nekada pljuvali. Tako do 1920. nasuprot marksiznu zaista nije stajala nijedna zastava, koja bi shodno pogledu na svet otelovljavala polamu suprotnost. Jer kad hojce partije nemačkog građanstva nakon 1918. nisu više -elele da pristaju, da sad odjednom otkrivenu cmo-crveno-zlatnu zastavu Rajha preuzmu kao svoj simbol, tako nisu mogle da novom razvoju suprotstave sopstveni program za budućnost, u najboljem slučaju ideju rekonstrukcije nestalog Rajha. I. toj ideji cmo-belo-crvena zastava starog Rajha može da zahvali svoje ponovno uskrsnuće kao steg naših takozvanih nacionalnih građanskih partija. Jasno je da je simbol stanja, koje je marksizam mogao da prevlada uz neslavne okolnosti i propratne pojave, loš kao znak, pod kojim bi ovaj isti

marksizam opet trebalo da bude uništen. Ma koliko svete i skupocene morale biti ove stTane jedino lepe boje u svom mladalatki sve.tem rasporedu, svakom poštenom Nemcu, koji se pod njima borio i video 7;rtvovanje mnogih, toliko malo ova zasmva vaZi kao simbol za borbu buducnosti. Ja sarn uvek, za raazliku od gradanskih politicara, u našem pokretu zastupao stanovište, da je za nemacku naciju prava sreCa \$ro je izguhila staru zastavu. \$ta repuhlika radi pod svojom zastavom, nama mo~e hiti svejedno. lz duhine srca treha, medutim, da zahvalimo sudhini, \$to je dovoljno milostivo najslavniju ratnu zastavu svih vrernena sacuvala od toga, da se koristi kao krevetski car\$av za najstrarnniju prostituciju. Dana\$nji Rajh, koji prodaje i sehe i svoje gradane, nikada ne hi smeo da ponese casnu i junacku cmo-helo-crvenu zastavu. Dok god traje novemharska srarnnota, mo~e da nosi svoj spoljni omotac a ne jo\$ da poku\$ava da ga ukrade cestitoj pro\$losti. Naši gradanski politicari 320 bi tebalo da se sete, da onaj, ko za drZaw zeli cmo-belo-crvenu zastavu, krade na~u pro~lost. Nekada~nja zastava je takode odgovarala zaista samo nekada~njem Rajhu, ba~ kao ~to je, bog slava i hvala, izabrala OnU koja njOj odgovara. I to je bio razlog za~to mi nacfonalsocijalisti u podizanju stare zastave nismo mogli da vidimo izraZajan simbol na~e sopstvene delatnosti.. Jer mi nismo hteli da pOnOVO Gzivimo stari Rajh koji je propao na sopstvenim gre~kama, veC da izgra'tlimo nOVU drzavu. Pokret koji se u tom smislu danas bori protiv marksizma, mora zato da vec u svojoj zastavi da nosi simbol nove drZave. Pitanje nove zastave tj. njen izgled nas je tada jako upo~ljavalo. Sa

svih strana su dolazili predlozi, koji su u stvari bili bolje zamišljeni nego što su uspjeli. Jer je nova zastava morala biti simbol naše borbe, kao što je sa druge strane morala imati velikog efekta poput plakata. Onaj ko treba da se mnogo bavi masom, ce u svim tim prividnim sitnicama videti vrlo stvari. Efektan znak u stotina hiljada slučaja može da prvi podstiče interesovanje za neki pokret. Zbog tog razloga smo morali da odbijemo sve predloge, da se naš pokret belom zastavom, kao što je predlagano sa raznih strana, identifikuje sa starom državom, ili, tačnije, sa onim slabim partijama, ali je jedini politički cilj postavljanje proliv stanja. Osim toga, bela nije boja koja osvaja. Ona odgovara nepokornim udruženjima devica, ali ne prevratničkim pokretima revolucionarnog doba. I čim je predložena: Po sebi odgovarajuća za današnje doba, ali u njemu nema prikaza htenja našeg pokreta, koji na neki način treba protumačiti. 7

Konačno, ni ova boja ne osvaja dovoljno. .

Belo-plavo je isključivo, uprkos estetski divnom efektu, kao boja .

jedne naše zasebne države političke orijentacije ka partikularističkoj uskojrođnosti, koja na žalost nije bila na najboljem glasu. Uostalom, i ovde bi se vrlo teško moglo naci nešto što upućuje na naš pokret. Isto je važno za crno-belo.

Crno-crveno-zlatno po sebi nije dolazilo u pitanje. A ni crveno-belo-crveno, iz već pomenutih razloga, u svakom slučaju ne u dosadašnjoj verziji. Po dejstvu ova kompozicija boja je doduše visoko iznad svih drugih. To je najblistaviji akord koji postoji. Uvek sam sa zalagao za zadržavanje starih boja, ne samo jer su mi kao vojniku najsvetije što znam, već zato što po svom estetskom dejstvu daleko najviše odgovaraju mom osecaju. Ipak sam morao da bez izuzetka odbijem

bezbrojne nacрте, koji su tada dolazili iz krugova mladog pokreta, i u kojima je, najveće, u staru zastavu bio UCrtan kukasti krst. Ja lično - kao voda - nisam hteo da Odinah izadem u javnost sa. mojim nacrtom, pošto bi bilo moguće da neko drugi iznese isto tako dobar ili možda i bolji. U stvari je jedan zubar iz Stamberga poslao nacrt koji uopšte nije loš, a koji je inače prilično sličan mom, samo ima jednu grešku, a to je da je kukasti krst sa savijenim krajevima ukomponovan u belo okno.

321

Ja lično sam nakon bezbroj pokušaja u međuvremenu utvrdio konačnu formu: zastava od crvene tkanine sa belim oknom i u njegovoj sredini crni kukasti krst. Nakon mnogo pokušaja sam pronašao određen odnos izrneđu velicine zastave i velicine belog okna, kao i forme i velicine kukastog krsta.

I na tom je ostalo.

U istom smislu su naručene trake ruke za redarske jedinice, i to crvena traka, na kojoj se takode nalazi belo okno sa crnim kukastim krstom.

I partijska znacka je skicirana prema istim smernicama: belo okno na

crvenom polju i u sredini kukasti krst. Minhenski zlatar, Fis, je poslao prvi upotrebljiv pa i zadržan nacrt.

U kasno leto je nova zastava prvi put izašla pred javnost. Ona je izvršno pristajala uz naš mladi pokret. Kao što je on bio mlad i nov, bila je i

ona. Nijedan čovek je nije ranije video; ona je tada delovala kao luđa. Mi svi

smo i sami osećali skoro dečju radost, kada je jedna verna partijska drugarica

po prvi put realizovala nacrt i poslala zastavu. Vec nekoliko meseci kasnije

smo u Minhenu imali pola tuceta, a naročito je četa redara koja se sve više

povećavala, doprinela tome da se stvori novi simbol pokreta.

A to je zaista simbol! Ne samo da se jedinim bojama, koje smo svi žarko voleli, a koje su nekada nemačkom narodu toliko casti donele, potvrđuje

naše strahopoštovanje pred prošlošću, ona je najbolje
otelotvorenje htenja
pokreta. Kao nacionalni socijalisti u našoj zastavi vidimo naš
program. U
crvenom vidimo socijalnu ideju pokreta, u belom nacionalisticku,
u kukastom
krstu misiju borbe za pobjedu arijevskog čoveka, a istovremeno sa
njom i
pobjedu ideje stvaralačkog rada koji je uvek bio antisemitski i
bice
antisemitski.
Dve godine kasnije, kada je od redarske cete već odavno nastalo
jurišno odeljenje koje je obuhvatalo mnogo hiljada muškaraca,
činilo se
neophodnim, da se ovoj vojnoj organizaciji mladog pogleda na svet
da još
jedan poseban simbol pobjede: barjak. I nju sam ja lično skicirao,
i predao
starom, vemom partijskom drugu, zlatarskom majstoru Gahr-u na
realizaciju.
Od tada barjak spada u vojničke i ratne oznake
nacionalsocijalističke borbe.

* * *

Aktivnost organizovanja skupova, koja se 1920. sve više
povećavala,
najzad je dovela dotle, da smo ponekih nedelja držali čak po dva
skupa. Pred
našim plakatima su se ljudi zaustavljali, najveće sale u gradu su
uvek bile
pune, a desetine hiljada zavedenih marksista je pronalazilo put
nazad u svoju
narodnu zajednicu, da bi postali borci za buduću, slobodnu
Nemačku Rajh.
Javnost u Minhenu nas je upoznala. O nama se pričalo, a reč
"nacionalsoci-
jalist" je mnogima postala dobro poznata i već je značila
program. I jato
pristalica, pa čak i članova je počeo neprekidno da raste, tako
da smo u zimu
1920/21. već mogli da nastupamo u Minhenu kao jaka partija.
Osim marksistickih partija nije postojala nijedna druga partija,
pre
svega nijedna nacionalna, koja bi mogla da ukaze na takve masovne
manifestacije kao mi. Minhenski Kindlkler, koji je primao pet
hiljada ljudi, je

više nego jednom bio prepun, a postojala je samo jedan jedini prostor u koji se

još nismo bili usudili, a to je bio cirkus Kruna.

Krajem januara 1921. su za Nemačku opet nastupile teške brige.

Pariski sporazum, na osnovu kojeg se Nemačka obavezala na

plaćanje ludacke

surne od sto milijardi zlatnih maraka, je trebalo da postane

stvamost na način

londonskog diktata.

Radna zajednica takozvanih narodnih saveza koja u Minhenu već

dugo postoji je tim povodom htela da pozove na veći zajednički

protest.

Vreme je jako teralo, a ja sam bio nervozan zbog većitog

skanjanja i

odugvlačenja da se donete odluke i sprovedu. Najpre se pričalo o

manifestaciji

na Königsplacu, ali se od toga odustalo, iz straha, da bi nas

crveni razbili, pa je

predložena protestna manifestacija ispred feldherhale. Samo se i

od toga

odustalo, jer je najzad predložen zajednički skup u minhenskom

Kindkelleru.

U međuvremenu su prolazili dani, velike partije se uopšte nisu

obazirale na

strašni događaj, a sama radna zajednica se nije mogla odluciti,

da konačno

odredi vrstu termina za nameravanu manifestaciju.

Utorak, 1. februar 1921., najhitnije sam zahtevao konačnu odluku.

Ušli su me do srede. U sredu sam zahtevao neodložno jasnu

informaciju o

to, da li i kada skup treba da se održi. Informacija je opet

bila neodređena i

izbegavajuća; to je značilo, da se "namerava", da se radna

zajednica odigne za

manifestaciju u sredu, za osam dana.

Time su mi pokidali zadnju nit strpljenja i ja sam odlučio, da

sam

realizujem protestnu manifestaciju. U sredu u podne sam za deset

minuta

izdiktirao plakat u pisacu mašinu i naložio da se cirkus Kruna

unajmi za

sljedeći dan, četvrtak, 3. februar.

Tada je to bio beskrajno velik podvig. Ne samo da se činilo

nesigurno

da se može napuniti ogroman prostor, takode smo se izlagali

opasnosti

da nas razjure.

Naša redarska ceta za ovaj kolosalan prostor ni iz daleka još nije bila dovoljna. Ni ja nisam imao nikakvu pravu predstavu o prirodi moguće dogadanja u slučaju rasterivanja. Smatrao sam tada da je to mnogo teže u cirkuskoj zgradi nego u normalnoj sali. Ipak je to, kako se ispostavilo bilo upravo obmuto. U tom ogromnom prostoru se stvarno lakše moglo zagospodariti Cetom za rasterivanje nego u zbijenim salama. Sigurno je bilo samo jedno: svaki nauspeh je mogao da nas unazadi za dugo vreme. Jer bi jedno jedino uspešno rasterivanje jednim udarcem uništilo naš ugled i ohrabrilo protivnike, da ono što im je jednom uspešno stalno pokušavaju.. To bi moglo da dovede do sabotaže cele naše dalje aktivnosti organizovanja skupova, što bi se moglo prevladati tek nakon mnogo meseci i nakon najtežih borbi. Imali smo i)amo dan za plakatiranje, naime samo četvrtak. Našalost, već ujutru je padala kiša, i cinio se osnovanim strah, da li pod takvim okolnostima mnogi ljudi neće radije ostati kod kuće, nego da po kiši i snegu požure na neki skup, na kome bi moglo možda biti i ubistva i prebijanja.

323

Uopšte sam se u četvrtak pre podne odjednom uplašio, da se prostorija ipak ne bi mogla napuniti (time bih pred radnom zajednicom je bio onaj izblamirani), tako da sam, velikom brzinom izdiktirao nekoliko letaka i dao da se odštampaju, da bih popodne naložio da se razdele. Oni su naravno sadržavali poziv za posetu skupu. Dva kamiona, koja sam dao da se iznajme, su umotana u što je moguće više crvenog, na to je pozabodeno nekoliko naših zastava i na svakom petnast do dvadeset partijskih drugova; oni su dobili naređenje, da marljivo voze ulicama grada, bacaju letke, ukratko, da vrše propagandu za vešmju

masovnu manifestaciju. To je bilo prvi put, da su kamioni sa zastavama vozili kroz grad, a da se na njima nisu nalazili marksisti. Gradanstvo je zurilo zato u crveno dekorisana kola, ukrađena i lepr̃ajucim zastavama sa kukastim krstom, otvorenih usta, dok se u spoljnim četvrtima podizalo bezbroj savijenih pesnica, čija su vlasnici čigledno izgledali razjareni zbog najnovije "provokacije proletarijata". Jer da održava skupove je imao pravo samo marksizam, bač kao da vozi okolo na kamionima. U sedam sati uveče cirkus još nije bio dobro popunjen. Svaki deset minuta sam telefonski obavestavan i bio sam prilično uznemiren; jer su u sedam sati ili u sedam i četvrt druge sale najčeće bile već dopola, čak često skoro sasvim pune. Doduše ovo se brzo razjasnilo.. Nisam računao sa ogromnim dimenzijama novog prostora: sa hiljadu osoba je svečana sala Hofbrojhausa već izgledala vrlo lepo popunjena, dok ih je cirkus Kruna jednostavno progutao. Jedva su se videli. Ubrzo potom su dole povoljnije vesti, i u četvrt do osam je ona glasila, da je ispunjeno tri četvrtine prostorija i da velike mase stoje ispred blagajni. Nakon toga sam krenuo. Dva minuta posle osam sam stigao pred cirkus. Pred njim se još uvek mogla videti gomila Izjudi, delom samo radoznalci, među njima i mnogi protivnici, koji su napolju hteli da sačekaju događaje. Kad sam ušao u ogromnu halu, obuzela me ista radost kao godinu dana pre toga na prvom skupu u svećnoj sali minhenskog Hofbrojhausa. Ali tek posle sam se probio kroz Izjudske zidine i dospeo do uzvišenog podijuma, video sam uspeh u svoj njegovoj veličini. Kao ogromna koljka ležala je preda mnoš sala, ispunjena hiljadama i hiljadama ljudi. Čak je i manjet bio totalno ispunjen. Izdato je preko pet hiljada često karata, a ako bi se uračunao ukupan

broj nezaposlenih, siromašnih studenata i naših redarstvenih
jedinica, moglog"e
biti prisutno oko rest i po hiljada osoba.
Tema je glasila "budućnost ili propast", a meni je srce klicalo s
obzirom na uverenje, da budućnost leži tu poda mnom.
Počeo sam da govorim i govorio sam oko dva i po sata, a osecaj mi
je
vec nakon prvih pola sata rekao da ce skup biti veliki uspeh.
Veza sa svim
ovim hiljadama pojedinaca je bila uspostavljena. Vec nakon prvog
sata je
počeo da se prekida aplauz u sve vecim spontanizmlivima, da bi
se nakon
dva sata smanjio i prešao u svežanu tižinu, koju sam kasnije tako
žesto
dolživljavao u ovoj prostoriji i koja ce svakom pojedincu ostati
sugumo,
nezaboravan. Tada se ne bi žulo ništa osim disanja ove ogromne
gomile i tek
324
kad sam izgovorio i poslednju reč, odjednom se prolomilo, da bi
svoj osloba-
dajući završetak pronašlo u pesmi "Deutschland", pevanoj najvećim
Zarom.
Još sarn ispratio kako je ogromna prostorija polako počela da se
prazni, a ogromno more ljudi se skoro dvadeset minuta tiskalo
kroz veliki
srednji izlaz. Tek tada sarn i ja, presrećan, napustio moje
mesto, da bih se
zaputio kuci.
Na ovom prvom skupu u cirkusu Kruna u Minhenu su napravljeni
snimci. Oni bolje nego reči pokazuju veličinu manifestacije.
Građanski listovi
su doneli slike i beleške, ali su sarno pomenuli, da se radilo o
"nacionalnoj"
manifestaciji, dok su na uobičajen skrovrnni način precutali
priredivače.
Time smo po prvi put izašli iz okvira obične dnevne partije. Više
nas
se sada nije mogla zaobici. Ada se ne bi stvorio utisak, da se
kod uspeha
ovog skupa radi samo u vodenom cvetu, odmah sarn za sledeću
nedelju po
drugi put zakazao manifestaciju u cirkusu, a uspeh je bio isti.
Opet je ogrovrnna
prostorija bila prepunjena ljudskim masama, tako da sarn odlučio
da iduce

nedelje po treci put odnim skup u istom stilu. I po treCi put je
ogromni cirkus
bio dupke pun ljudi, od vrha do dna.
Nakon ovog uvoda godine 1921. sarn povecao još više aktivnost
skupova u Minhenu. Sad sarn prešao na to, da svake nedelje
odrZavarn ne
samo jedan vec nekih nedelja i dva masovna skupa, u kasno leto i
kasnu jesen
ih je ponekad bilo tri. Uvek smo se okupljali u cirkusu i na naše
zadovoljstvo
smo mogli da utvrdimo, da su sve naše ve~ri donosile isti uspeh.
Rezultat je bio stalni porast broja pristalica pokreta i veliko
povecanje
broja ~lanova.

Takvi uspesi nisu ostavili mimima ni naše protivnike. Nakon što
su se,
sa svojom uvek kolebljivom taktikom, izjašnjavali ~as za teror
~as za
precutkivanje, nikako nisu mogli da ni jednim ni drugim, kao što
su sami
morali da priznaju, spre~e razvoj pokreta. Tako su se poslednjim
naporom
odlu~ili za teroristi~ki akt, da bi time kona~no osujetili našu
dalju aktivnost
skupova.
Kao spoljni povod za akciju je iskorišćen krajnje tajanstven
atentat na
poslanika zemaljske skupštine imenom Erharda Auera. Re~enog
Erharda
Auera je trebalo da neko ubije uve~e. To zna~i da on to stvamo
nije bio, ali je c
pokušano da se puca na njega. Neverovatno prisustvo duha kao i
poslovi~na
hrabrost socijaldemokratskog partijskog vode, medutim, ne sarno
da su
osujetili drski napad, veC su i opake po~inioce naterali u
srarno bekstvo. Oni
su pobjegli tako fumo i tako daleko, da policija ni kasnije nije
više mogla da
uhvati ni najmanji njihov trag. Ovaj tajanstveni događaj je organ
socijaldemokrate }Jartije u Minhenu iskoristio, da bi na neumeren
na~in
huškao protiv pokreta i između ostalog da se uobi~ajenom
brbljivošcu
nagovesti, šta bi uskoro moralo da dode. Brinuli su se za to, da
naše drvece ne

raste ka nebu, već da ga pravovremeno kote proleterske pesnice.
A nekoliko dana kasnije je već došao dan operacije.

325

Skup u svećanoj sali minhenskog Hotbrojhausa, na kom sam trebalo
ja

da govorim, je izabran za konačni obračun.

4. novembra 1921. sam popodne između šest i sedam sati dobio prve
pozitivne vesti, da će skup svakako biti razjuren, i da se u tu
svrhu namerava

da se na skup posebno pošalju velike radničke mase iz nekoliko
crvenih

fabrika.

Nesrećnom slučaju je trebalo pripisati što ovo obaveštenje nismo
dobi-

li i ranije. Istog dana smo napustili našu staru poštovanu
poslovnicu u Sternek-

ergase u Minhenu, i preselili smo se u novu, to znači, izašli smo
iz stare, ali

nismo mogli u novu, jer se u njoj još radilo. A pošto je i
telefon u jednoj

prekinut a u drugoj još nije bio ugrađen, čitava gomila
telefonskih pokušaja da

nas se obavesti o nameravanom rasturanju, je toga dana bila
uzaludna.

To je imalo za posledicu da su skup štatile samo vrlo slabe
redarske

čete. Bila je prisutna samo jedna brojno slaba jedinica od četrdeset
četdeset lica, a

alarmni aparat još nije bio tako izgrađen, da uvek tokom jednog
časa dovede

dovoljno pojačanje. Uz to treba dodati, da su nam takve
alarmantne glasine

već bezbroj puta dopirale do ušiju, a da se nije desilo ništa
posebno. Stara

izreka, da najavljene revolucije najčešće izostaju, se i kod nas
do tada uvek

pokazivala kao tačna.

Tako se iz tog razloga možda nije desilo sve, što se tog dana
moglo

desiti, da bi se sa najbrutalnijom odlučnošću suprotstavili
rasterivanju.

Konačno, svećanu salu minhenskog Hotbrojhausa smo smatrali
(krajnje) nezgodnom za rasterivanje. Toga smo se više bojali u
najvećim

salama, naročito u cirkusu. Utoliko nam je taj dan dao vrednu
pouku. Kasnije

smo sva pitanja, to smem da kazem, proučavali naučno metodički i došli smo do rezultata, koji su bili delimično koliko neverovatni, toliko interesantni a kasnije su bili od temeljnog značaja za organizaciono i taktičko vođenje naših jurišnih odeljenja.

Kad sam u četvrt do osam došao u predvorje Hofbrojhausa, svakako više nije moglo biti sumnje o postojecoj nameri. Sala je bila prepuna te stoga policijski zatvorena. Protivnici, koji su se vrlo rano pojavili, su se nalazili u sali a naše pristalice najvećim delom napolju. Masa me je čekala u predvorju.

Dao sam da se zatvore vrata do velike sale i naložio petsto ili šesto četrdesetoricu ljudi da nastupe. Mladicima sam predložio, da bi danas verovatno po prvi put po svaku cenu morali ostati vemi pokretu, idu nijedan od nas ne bi smeo da napusti salu, osim ako nas mrtve ne iznesu napolje; ja bih sam ostao u sali, i nisam verovao, da bi me i jedan od njih napustio; ali ako bih video i jednog koji bi se pokazao kao kukavica, onda bih mu lično pokidao traku i oduzeo značku. Onda sam ih pozvao, da i kod najmanjeg pokušaja rasterivanja trenutno navale idu da se prisete da se čovek najbolje brani tako što sam napada.

Trostruko "Hajl", koje je ovog puta zvučalo surovije i žestice nego inače, je bilo odgovor .

Onda sam ušao u salu i sopstvenim očima sam mogao da sagledam situaciju. Sedeli su zbijeni unutra i pokušavali da me već oćima probodu.

326

Bezbrojna lica sa začućenom munnjom su bila okrenuta ka meni, dok su druga opet, uz podrugljive grimase, ispućtala vrlo jasne povike. Danas će "svrćiti sa nama", trebalo bi da pripazimo na našu utrobu, najzad će nam zatepiti gubicu, i kakvih je još sve lepih fraza inače bilo. Bili su svesni svoje premoći i ispipavali su je.

Skup je ipak mogao biti otvoren i ja sam' poteo da govorim. U svetanoj sali Hofbrojhausa sam uvek stajao na jednom od uzdumih prOCelja sale, a podijum mi je bio pivski sto. Nalazio sam se, dakle, usred ljudi. Mo~da je ova okolnost doprinela, da je upravo u ovoj sali uvek nastajalo rasplo~enje kakvo inate nisam mogao da nadem ni na jednom mestu. Ispred mene, narotito levo od mene su sedeli i stajali glasni protivnici. To su bili savim robusni mu~karci i momci, velikim delom iz fabrike Mafaj, Kunstermanovi, iz .IzarijaceleIWerke itd. DuZ levog zida sale su se vec pomerili sasvim uz moj sto i poteli da 'skupljaju krigle, tj. stalno su porotivali pivo i ispijene krigle stavljali ispod stola. Tako su nastale cele baterije i tudilo bi me, ako bi stvar i danas izašla na dobro. .Posle otprilike jedan i po sat toliko dugo sam mogao da govorim upr- kos sviril upadicama -je skoro bilo tako, kao da sam ja postao gospodar situa- cije. Vode trupa za rasturanje su izgleda to i same osetile, jer su bili sve nemimiji, tešce su izlazili, ponovo ulazili i otigledno nervozno hrabрили svoje ljude. Mala psiholo~ka gre~ka koju sam potinio braneci se od jedne upadice i koja mi je, jedva da sam izgovorio retennicu, doprla do svesti, je dala signal za tutu. Nekoliko jarosnih upadica, pa je jedan tovek skotio iznenada na stolicu i zaurloao u salu: "Sloboda!." Na koji signal su borci za slobodu zapoteli svoj rad. .Za nekoliko sekundi je cela prostorija bila ispunjena ljudskom gomilom koja je urlala i vikala, iznad koje su, poput bitaca haubice, letele bezbrojne .krigle; između toga lomljene nogu stolice, prskanje vrteva, galama, deranje, vika. To jebio glup spektakl. Ostao sam da stojim na svom mestu i mogao sam da posmatram kako su moji momci bez ostatka ispunjavali svoju duZnost. Tu bih hteo da vidim neki gradanski skup!

Igranka još nije počela, kad su napale i moje jurišne trope, jer tako su se zvale od toga dana. Kao vukovi su se u toporirna od osam ili deset stalno obrodavali na svoje protivnike i poteli da ih malo po malo stvamo batinama isteraju iz sale. već nakon pet minuta nisam više video ni jednog od njih, koji nije već bio obliven krvlju. Koliko njih sam tek tada stvamo upoznao; pre svega mog testitog Morisa, mog današnjeg privatnog sekretara Hesa i mnoge druge, koji su već i sami teško povređeni, stalno napadali, dok god su mogli i da se samo drže na nogama. Dvadeset minuta je trajala paklena galama, a onda su protivnici, koji su mogli brojati sedamsto do osamsto ljudi, mojih ni pet stotina najvećim delom isterali iz sale i izjurili niz stepenice. Samo se u

327

•
levom zadnjem uglu sale drlala još jedna velika grupa i prulala ogorčeni otpor. Onda su od ulaza u salu ka podijumu doletela dva hica iz pistolja, paje započela divlja pucnjava. Skoro je nekome zaklicalo srce kad se suočio sa takvim osveljavanjem starih ratnih doljevljaja. Više se nije moglo razlikovati ko je pucao: moglo se samo konstatovati, da se od tog trenutka bes mojih krvavih mladica još više povećao, te su konačno i poslednji ometači, nadvladani, isterani iz sale. Bilo je prošlo otprilike dvadeset pet minuta; sala je izgledala kao da je bomba pala. Mnogi od mojih pristajica su bili previjeni, drugi su morali biti odvezeni, ali smo mi ostali gospodari situacije. Herman Eser, koji je te večeri preuzeo vođenje skupa, je izjavio: "Skup se nastavlja. Rec ima referent": i ja sam onda opet govorio. Nakon sto smo već zaključili skup, iznenada se unutra strmoglavio neki uzbuđeni policijski poručnik, i divlje masuci rukama zakrestao u salu: "Skup je raspušten."

Nehotice sam morao da se nasmejem tom kaska~u za događajima;
prava policijska umisljenost. Sto su manji toliko veci moraju da
bar izgledaju.

Te v~eri smo stvamo mnogo nau~ili, ani na~i protivnici vise neCe
zaboraviti pouku koju su primili.

Do jeseni 1923. nam "Miinhener Pos~" od tada nije vi~e
najavljivao

pesnice proletarijata. , ,

J

Ribentrop -jedan od najvećijih Hitlerovih saboraca.

328